

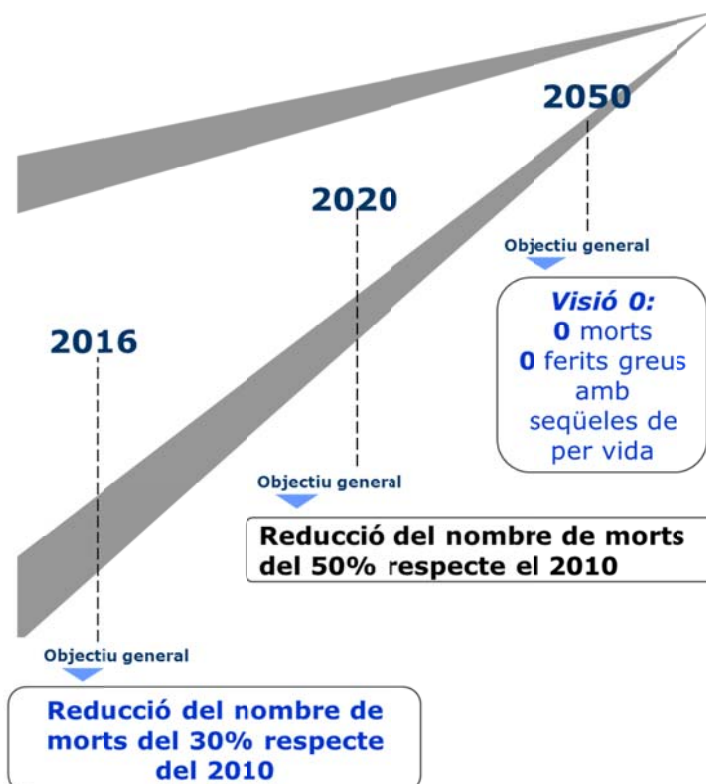
10 mesures per a reduir la sinistralitat viària 2016

Introducció

Per primer cop es presenten les dades de la sinistralitat anual tant **en zona interurbana com urbana** i, per tant, s'aporta el balanç de les víctimes mortals i ferits de gravetat durant el 2015 en accident de trànsit a Catalunya.

En el dossier s'ofereix:

- Comparació de les dades del 2015 amb les de l'any anterior,
- Anàlisi del període 2010-2015 per analitzar els objectius del **Pla Estratègic de Seguretat Viària 2014-2020** de reducció del 50% de les víctimes mortals per al 2020 a la meitat del decenni (2015). Tot això d'acord amb l'objectiu de la Unió Europea.

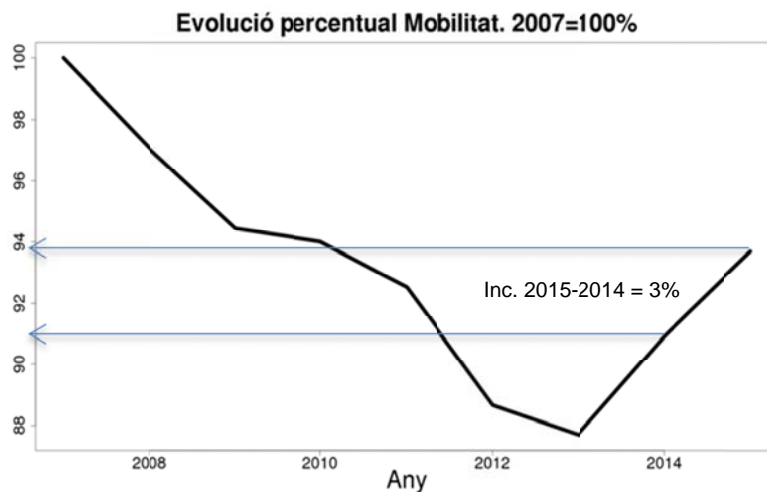

Característiques de la sinistralitat del 2015

1.- Canvi d'escenari

La recuperació econòmica ha suposat un increment de la mobilitat a la xarxa viària. Això comporta que en la zona urbana creixen les retencions i es redueixen els accidents greus i en zona interurbana, on l'increment de mobilitat és més gran en viatges associats a l'oci i caps de setmana, s'incrementen els sinistres de gravetat principalment en aquests períodes.

Al 2015 s'ha produït respecte al 2014 un increment del 38% de les retencions degudes a la pròpia circulació de l'entorn metropolità. Pel que fa a la mobilitat, es confirma doncs la tendència al creixement iniciada l'any 2013. Aquest passat 2015 ha pujat per segon any consecutiu de 3%.

1.2. En **zona interurbana s'ha registrat un repunt de la xifra de víctimes mortals**, una situació que també s'està donant a altres països com Alemanya o França.

1.3. **La zona urbana redueix els accidents greus**, però registra més accidents lleus a causa de la congestió i de la reducció de la velocitat.

1.4. Es detecta un **relaxament en el comportament dels conductors i hi ha més gravetat en els accidents registrats** a causa de: **velocitat inadequada o excessiva, les distraccions, el consum d'alcohol i estupefaents i un menys ús dels sistemes de seguretat passiva.**

2.- Principals xifres d'accidentalitat l'any 2015

En el conjunt de Catalunya, en zona urbana i interurbana, al 2015 hi va haver **261 víctimes** mortals a 24 hores, una xifra que suposa un augment del **13,5%** respecte de l'any 2014.

D'acord amb l'anàlisi realitzada, aquest repunt de la sinistralitat es podria explicar per:

- Un cert **relaxament en el comportament dels conductors.**
- Un **augment dels accidents greus** a causa de la **velocitat inadequada o excessiva, la distracció (bàsicament per l'ús inapropiat dels telèfons intel·ligents), el consum d'alcohol i estupefaents i menys ús de sistemes de seguretat passiva.**

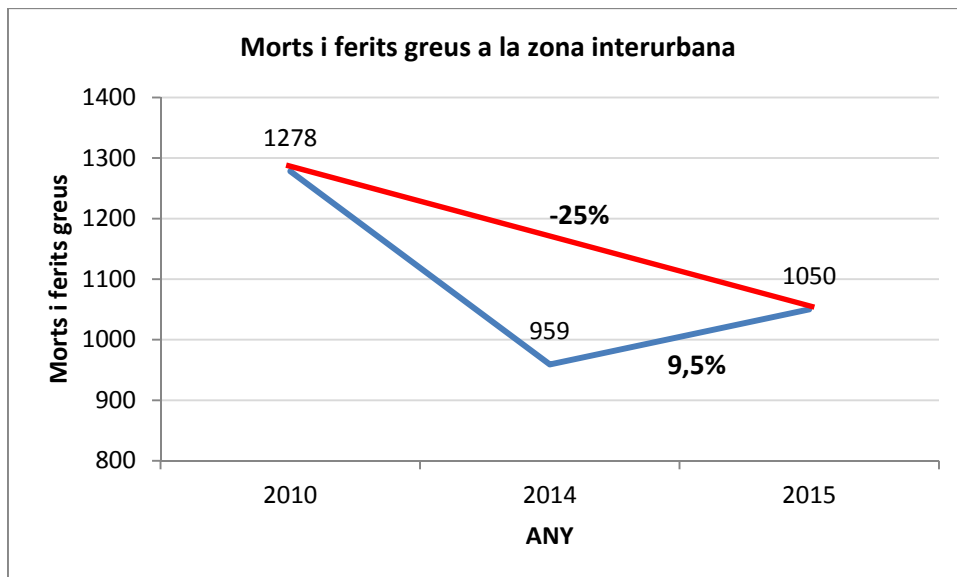
2.1 Radiografia de la sinistralitat viària interurbana

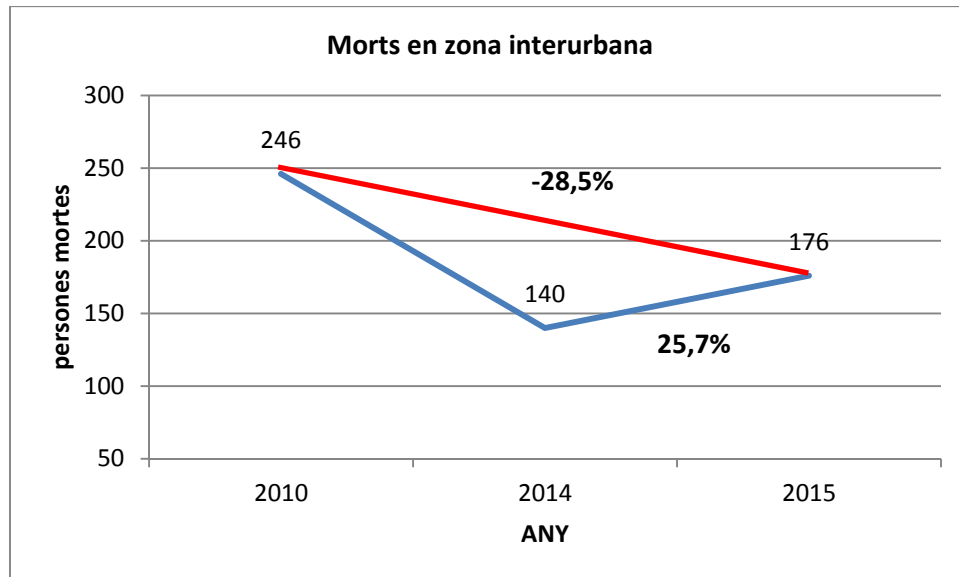
A l'any 2015 es va registrar un total de **176 víctimes mortals a les carreteres catalanes**, un augment del **25,7%** respecte el 2014.

Ara bé, la **reducció** acumulada del període 2010-2015 és del **28,5%**. Cal tenir en compte que l'objectiu del Pla de Seguretat Viària 2014-2016 és el d'una reducció del 30% al final del 2016.

En l'**indicador conjunt de morts i ferits greus**, hi va haver **1.050** persones finades i amb ferides de gravetat en les carreteres catalanes, un 25% menys que al 2010, tot i que un 9,5% més que al 2014.

En l'indicador **de morts en zona interurbana** , hi va haver 176 persones mortes a les carreteres catalanes al 2015, un 25,7% més que l'any 2014 però un descens del 28,5% si tenim en compte el quinquenni 2010-2015

A l'any 2015, el 37,6% dels accidents amb morts o ferits greus en zona interurbana són sortides de via, normalment accidents d'un sol vehicle, sobretot en motoristes amb sortides i caigudes de via, per possible efecte de la distracció com a causa concurrent. També segueixen a l'alça, amb un augment del 33,77%, les col·lisions frontals.

Morts i ferits greus per tipus d'accident					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 -2014	Variació 2015-2010
Atropellament	79	39	55	41,03%	-30,38 %
Accident simple	292	352	395	12,22 %	35,27
Col·lisió frontal	259	154	206	33,77 %	-20,46
Altres col·lisions	648	414	394	-4,83 %	-39,2
Total	1.278	959	1.050	9,49%	-17,84

Pel que fa als factors concurrents, convé destacar que les **distracció**s van ser la primera causa dels accidents, sent presents a un **31,78%** del total de sinistres:

Accidents amb morts i ferits greus segons factors concurrents					
Any	2014		2015		% variació 2015-2014
	Accidents	% total accidents	Accidents	% total accidents	
Distracció	242	30,79%	273	31,78%	12,81%
Infracció circulació conductor	211	26,84%	222	25,84%	5,21%
Errada del conductor	151	19,21%	149	17,35%	-1,32%
Velocitat	133	16,92%	143	16,65%	7,52%
Irrupció animal calçada	2	0,25%	16	1,86%	700 %
Infracció circulació vianant	14	1,78%	13	1,51%	-7,14%
Alcohol	8	1,02%	12	1,40%	50%
Avaria mecànica	9	1,15%	10	1,16%	11,11%
Calçada en mal estat	8	1,02%	9	1,05%	12,50%
Es desconeix	4	0,51%	6	0,70%	50%
Estupefaents	1	0,13%	4	0,47%	300%
Altres causes	3	0,38%	2	0,23%	-33,33%
Total	786	100%	859	100%	9,29 %

La sinistralitat amb morts i ferits creix un 43,33 % en divendres i un 36,9 % en diumenge i s'associa a un augment de la mobilitat d'oci.

Morts i ferits greus per tipus de dia					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 - 2014	Variació 2015-2010
Dilluns-dijous	591	483	469	-2,9%	-20,64%
Divendres	217	120	172	43,33%	-20,74
Dissabte	204	188	179	-4,79%	-12,25%
Diumenge	266	168	230	36,9%	-13,53%
Total	1.278	959	1.050	9,49%	-17,84%

Per **franja horària**, hi ha un increment del 36% de la sinistralitat greu i mortal a la nit, associada sovint al consum d'alcohol i drogues.

Morts i ferits greus per franja horària					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 -2014	Variació 2015-2010
Matí	442	356	338	-5,06%	-25,53%
Tarda	512	404	441	9,16%	-13,87%
Nit	324	199	271	36,18%	-16,36%
Total	1.278	959	1.050	9,49%	-17,84%

Per territori, a totes les **demarcacions** augmenta la xifra de víctimes mortals i ferides greus, excepte la demarcació de Barcelona que es manté estable. Tarragona és la demarcació on hi ha hagut els resultats més negatius, amb un pes significatiu de la mortalitat registrada a l'N-340.

Tot i això, Barcelona, Girona i Tarragona han reduït la sinistralitat respecte l'any 2010 de 19,86%, de 29,92% i de 23,6% respectivament. Lleida, en canvi, ha patit un increment del 15,43%. En qualsevol cas, la reducció del 2015 respecte del 2010 de les quatre demarcacions és del 17,84%.

Morts i ferits greus per demarcació					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 -2014	Variació 2015-2010
Barcelona	589	468	472	0,85%	-19,86%
Girona	264	181	185	2,21%	-29,92%
Lleida	175	163	202	23,93%	15,43
Tarragona	250	147	191	29,93%	-23,6%
Total	1.278	959	1.050	9,49%	-17,84%

Per vies, l'N-340 és la carretera on hi ha hagut més accidentalitat mortal i, en canvi, la C-55 destaca com a cas d'èxit de reducció dels sinistres amb víctimes mortals després de l'actuació a la via de separació de fluxos.

Les 10 carreteres amb més morts a Catalunya			
Any	2010	2014	2015
N-340	23	12	19
C-31	9	7	10
AP-7	16	9	8
N-II	18	3	8
A-2	1	4	6
N-260	8	3	6
C-14	8	8	5
C-55	10	8	5
N-420	5	3	5
C-16	5	3	4
Total	103	60	76

Per tipus de vehicle, els accidents greus i mortals protagonitzats per **motocicletes** tornen a augmentar, gairebé un **10%**, i se situen amb valors similars als que hi havia al 2010. També destaca l'augment dels vianants implicats en sinistres, així com usuaris de vehicles que irrompen a la carretera per avaries, o per ús indegut de la zona interurbana.

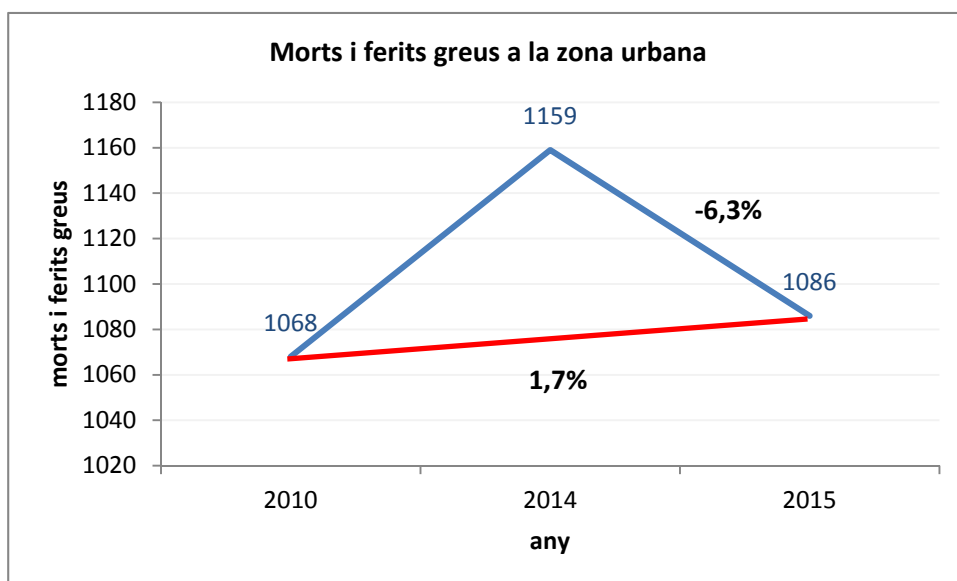
Morts i ferits greus per tipus de vehicle					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 - 2014	Variació 2015-2010
Vianant	81	36	49	36,11%	- 39,51%
Bicicleta	56	65	62	-4,62%	10,71%
Motocicleta	382	340	372	9,41%	-2,62%
Vehicles lleugers	690	462	501	8,44%	-27,39%
Vehicles pesants	60	46	52	13,04%	-13,33%
Altres	9	10	14	40%	55,56%
Total	1278	959	1050	9,49%	-17,84

Per franja d'edat , si comparem 2015 amb 2014 hi ha increments en totes les franges d'edat excepte en la de 35 a 44 anys i destaca l'increment significatiu en el grup d'edat dels nens. Si tenim en compte el període 2010-2015 tots els grups tenen decrements excepte la franja de la gent gran entre 65 i 74 anys.

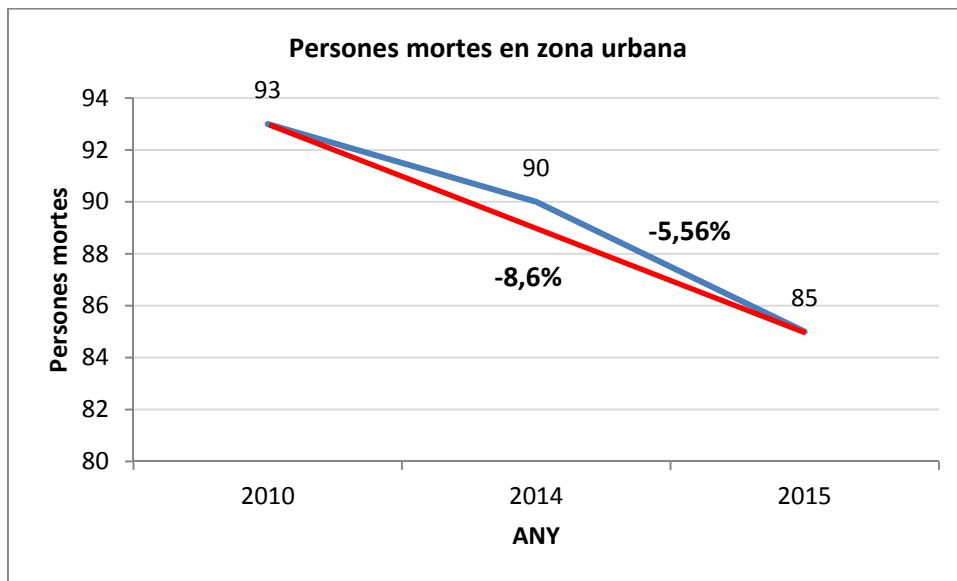
Morts i ferits greus per grups d'edat en zona interurbana					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 - 2014	Variació 2015-2010
De 0 a 14 anys	41	19	37	94,74%	-9,76%
De 15 a 24 anys	217	127	133	4,72%	-38,71%
De 25 a 34 anys	261	156	184	17,95%	-29,50%
De 35 a 44 anys	215	197	174	-11,68%	-19,07%
De 45 a 54 anys	218	171	207	21,05%	-5,05%
De 55 a 64 anys	152	124	144	16,13%	-5,26%
De 65 a 74 anys	77	82	91	10,98%	18,18%
Més de 74 anys	84	71	73	2,82%	-13,10%
Sense especificar	13	12	7	-41,67%	-46,15%
Total	1.278	959	1.050	9,49%	-17,84%

2.2. Radiografia de la sinistralitat viària urbana

L'any 2015 es va registrar un total de 1.086 morts i ferits greus en via urbana, la qual cosa suposa una reducció del 6,3% respecte del 2014.

Pel que fa només al **nombre de persones mortes**, al 2015 hi va haver un total de **85 víctimes mortals en zona urbana**, el que suposa una reducció acumulada des del 2010 del 8,6% i del 5,5% respecte l'any 2014.

Per **demarcacions**, en la sinistralitat viària urbana es registra un decrement el 2015 de 6,3% respecte el 2014.

Destaca Lleida amb una reducció del 14,71%. Barcelona te una disminució del 9,76% i Tarragona d'un 1,6%. En canvi, hi ha hagut un augment de la sinistralitat a Girona del 21,9%.

Morts i ferits greus per demarcació					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 - 2014	Variació 2015-2010
Barcelona	783	861	777	-9,76%	-0,77%
Girona	110	105	128	21,9%	16,36%
Lleida	67	68	58	-14,71%	-13,43%
Tarragona	108	125	123	-1,6%	13,89%
Total	1.068	1.159	1.086	-6,3%	1,69%

Convé destacar que l'accidentalitat greu i mortal en zona urbana, en el període 2010-2015, ha augmentat entre un 3% i un 7%, sobretot durant els **caps de setmana**, de divendres a diumenge.

Morts i ferits greus per tipus de dia					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 - 2014	Variació 2015-2010
Dilluns-dijous	643	688	640	-6,98%	-0,47%
Divendres	168	194	180	-7,22%	7,14%
Dissabte	143	158	148	-6,33%	3,5%
Diumenge	114	119	118	-0,84%	3,51%
Total	1068	1159	1086	-6,3%	1,69%

Per franja horària, l'**accidentalitat nocturna urbana** augmenta de manera destacada a Girona i Tarragona:

Morts i ferits greus per franja horària Girona					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 - 2014	Variació 2015-2010
Matí	39	34	51	50%	30,77%
Tarda	45	52	53	1,92%	17,78%
Nit	26	19	24	26,32%	-7,69%
Total	110	105	128	21,9%	16,36%

Morts i ferits greus per franja horària Tarragona					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 - 2014	Variació 2015-2010
Matí	35	56	49	-12,5%	40%
Tarda	41	50	48	-4%	17,07%
Nit	32	19	26	36,84%	-18,75%
Total	108	125	123	-1,6%	13,89%

Els atropellaments augmenten lleugerament en zona urbana, on són més habituals, i les col·lisions frontals també van a l'alça, tot i presentar registres baixos:

Morts i ferits greus per tipus d'accident					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 - 2014	Variació 2015-2010
Atropellament	401	382	394	3,14%	-1,75%
Accident simple	121	183	155	-15,3%	28,1%
Col·lisió frontal	32	46	50	8,7%	56,25%
Altres col·lisions	514	548	487	-11,13%	-5,25%
Total	1.068	1.159	1.086	-6,3%	1,69%

L'aposta d'algunes ciutats per la **mobilitat en bicicleta** provoca un augment de la sinistralitat respecte del 2010, tot i que al 2015 hi va haver una reducció del 17% respecte l'any 2014. La sinistralitat greu i mortal de motocicletes i vianants en zona urbana registra un estancament:

Morts i ferits greus per tipus de vehicles					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 - 2014	Variació 2015-2010
Vianant	393	370	387	4,59%	-1,53%
Bicicleta	49	77	64	-16,88%	30,61%
Motocicleta	469	555	492	-11,35%	4,9%
Vehicles lleugers	130	140	126	-10%	-3,08%
Vehicles pesants	15	16	11	-31,25%	-26,67%
Altres	12	1	6	500%	-50%
Total	1.068	1.159	1.086	-6,3%	1,69%

Per franja d'edat , si comparem 2015 amb 2014 hi ha decrements en totes les franges d'edat, excepte en la dels nens de 0 a 14 anys que té un lleuger increment. Si tenim en compte el període 2010-2015 les edats adultes entre els 35 i 64 anys tenen increments mentre que la gent gran i la gent jove tenen lleugers decrements.

Morts i ferits greus per grups d'edat en zona urbana					
Any	2010	2014	2015	Variació 2015 - 2014	Variació 2015-2010
De 0 a 14 anys	67	65	70	7,69%	4,48%
De 15 a 24 anys	187	172	162	-5,81%	-13,37%
De 25 a 34 anys	168	170	155	-8,82%	-7,74%
De 35 a 44 anys	167	179	177	-1,12%	5,99%
De 45 a 54 anys	138	161	172	6,83%	24,64%
De 55 a 64 anys	96	136	130	-4,41%	35,42%
De 65 a 74 anys	82	103	79	-23,30%	-3,66%
Més de 74 anys	143	141	125	-11,35%	-12,59%
Sense especificar	20	32	16	-50,00%	-20,00%
Total	1.068	1.159	1.086	-6,30%	1,69%

Com hem començat l'any 2016

Fins al 22 de febrer de 2016 hi ha hagut 15 accidents mortals a les carreteres catalanes amb 16 persones mortes, el que suposa una reducció provisional respecte de les dades del mateix període de 2015 (21 morts). D'altra banda, hi ha hagut 109 ferits greus en sinistres viaris interurbans.

Convé destacar que al mes de **gener** la demarcació de **Tarragona** no va registrar cap accident mortal tot i que aquest mes de febrer a l'N-340 a l'Aldea hi va haver una col·lisió frontal entre un turisme i una furgoneta amb una persona finada. Això posa de relleu que la problemàtica amb aquesta via continua vigent.

10 línies d'actuació per al 2016

L'objectiu prioritari és maximitzar esforços per revertir el relaxament que ha portat a un repunt de la sinistralitat durant el 2015 i introduir mesures d'impacte amb una certa efectivitat a curt i mig termini centrant-nos en els factors concurrents.

Les 10 línies d'actuació són:

1.- Augmentaran fins a 14 el nombre de campanyes preventives i integrals de les policies de Trànsit de Catalunya. En aquests controls intensius i massius es farà especial atenció als següents factors de risc que concorren en l'accidentalitat: velocitat excessiva o inadequada, les distraccions (en especial, ús de mòbils), alcohol, drogues i psicofàrmacs, elements de seguretat passiva (casc, cinturó, sistemes de retenció infantil).

2.- Ofensiva contra l'ús del mòbil en la conducció i el no ús dels sistemes de seguretat passiva, especialment cinturó. Això es concreta amb:

2.1. Priorització en els plans de vol de l'helicòpter del SCT de les tasques vigilància i control per a detectar i sancionar als conductors que utilitzin el mòbil mentre condueixen o bé que no portin el cinturó de seguretat,

2.2. la instal·lació de càmeres de control per a vigilar **l'ús del mòbil i del cinturó de seguretat**.

3.- Intensificació del control i vigilància de la velocitat excessiva o inadequada al volant que es materialitzarà amb:

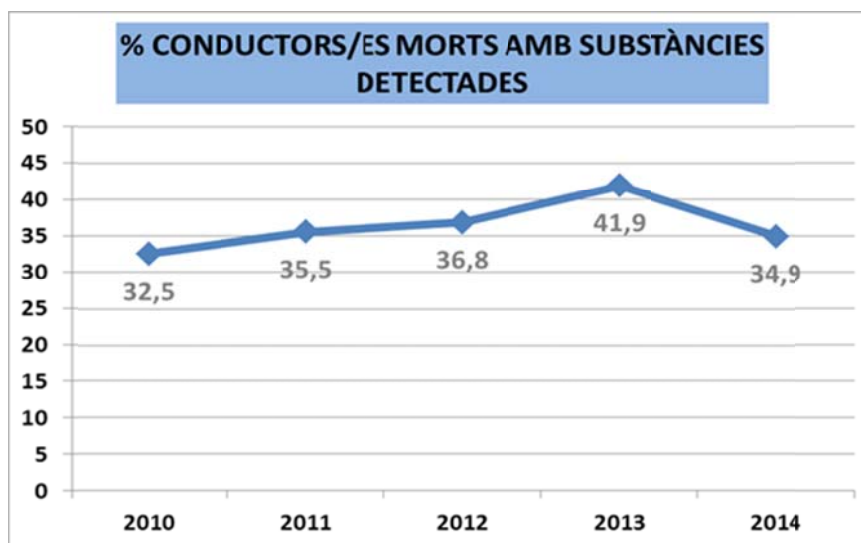
3.1. incorporació al llarg de l'any de 9 radars mòbils de nova tecnologia que utilitzen els mossos.

3.2 posada en marxa d'un nou radar sancionador a l'helicòpter del SCT.

3.3 Instal·lació de nous radars per tram. Es posaran 10 nous trams a l'estiu i 9 trams més a finals d'any. A hores d'ara a Catalunya hi ha 187 radars fixos, dels quals 176 són radars de punt i 11 són de tram.

4.- Ofensiva contra el consum d'alcohol i drogues en la conducció.

Des del 2010 i segons dades de les autòpsies més d'un terç de les víctimes mortals havien consumit substàncies com ara alcohol, drogues i/ o psicofàrmacs que afectaven la percepció del risc.

Durant la setmana del 4 al 10 de febrer es va fer una campanya massiva de controls de drogues i alcohol i van donar positiu 445 conductors a la prova d'alcoholèmia i/o estupefaents.

Per aquest motiu no podem baixar la guàrdia i es durà a terme:

- 4.1. Planificació de controls massius i intensius en zones de consum.
- 4.2. Planificació de controls aleatoris

5.- Especial atenció al target de motoristes com a col·lectiu vulnerable i amb xifres de sinsistralitat elevades. Es farà amb :

- 5.1. augment de controls de prevenció de motoristes (Premot)
- 5.2 major extensió del programa de formació 3.0.

5.3. edició i distribució d'un nou material divulgatiu adreçat a motoristes amb consells per a una conducció segura i sense riscos en 5 idiomes.

6.Desplegament a tot Catalunya del programa “Mou-te amb GRAN seguretat” dirigit a la gent gran per tal de reforçar la formació, actualitzar coneixements i sensibilitzar sobre les condicions i aptituds per conduir.

7.Acció específica de vigilància i control a la demarcació de Tarragona i Lleida. Tarragona ha registrat una alta sinistralitat mortal amb un augment de més del 60% en relació a l'any 2014 i només una reducció al voltant del 8% en el quinquenni 2010-15. De la seva banda Lleida ha tingut un increment en la xifra de morts i ferits greus d'un 23,93 % respecte a l'any passat i un augment també del 15,43% 2010-15.

Així doncs s'activarà un desplegament més dinàmic amb campanyes focalitzades en aquestes dues demarcacions especialment.

8. Per evitar i minimitzar la incidència dels xocs frontals que generen una greu lesivitat,

8.1- s'aplicarà l'extensió del model de separació de sentits de circulació (cas de la C55) amb actuacions permanents i/o provisionals, d'acord amb els titulars de les vies.

8.2. S'aplicarà el model de desviament (cas de la NII) de vehicles pesants en aquelles vies amb alta sinistralitat amb aquest tipus de vehicles pesants com N-340.

9.Desplegament de l'Observatori de la Seguretat Viària amb l'estudi de bones pràctiques de països europeus i la investigació en l'àmbit de la seguretat viària sobre sinistralitat laboral viària i sinistralitat viària urbana.

10.Campanya de conscienciació basada en els factors concurrents de la sinistralitat amb reforç d'accions divulgatives específiques adreçades a col·lectius vulnerables.